

ÓRSZEM

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A csikmegyei 48-as függetlenségi párt hivatalos közlönye.

<p>Megjelenik: minden kedden.</p> <p>ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K. fél évre 4 K. negyed évre 2 K. egy hónapra 80 fill.</p> <p>Egyes szám ára 10 fill. Nyitár sora 40 fill.</p>	<p>Felolvasó szerkesztő: Dr. UJFALUSI ENŐ.</p> <p>Táraszerkesztő: BALAS BÉLA.</p> <p>Függelék szerkesztő: Dr. BOTAR BÉLA.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Létz János könyvnyomdája Csikszereidában, hová a kéziratok hirdetések és előzetesek küldendők.</p> <p>Hirdetések mérsékelt díjazással, megállapodás szerint.</p>
--	---	---

Az elégtétel.

A napokban lefolyt megyei közgyűlési közgyűlésen Novák Albert ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag váratlan indítványával az Uz- és Veresvölgyi erdőeladás-sal kapcsolatos kölcsönös piszkolódás beheggedt sebe újból felszakadt. A törvényhatóság terme újból kénytelen volt a mérges fekélyt szemlélni s bár az indítványának célja volt a fekély kimetszése a gyógyítás még sem sikerült. Az indítványtevő nagyon rossz orvos lenne, mert hiszen, ha ki is vágta a sebet nagy hirtelen, nem szabadott volna azt erőszakkal begyógyítani. Nem, mert a gyógyulás csak látszólagos s a mérges kevényt a beheggedt seb alatt még tovább fog fejlődni és bizonyára újból ki fog ütni. Nem vagyunk elfogulva sem jobbra, sem balra s ép ezért teljes higgadsággal ítéljük meg az esetet.

Mi is történt?

A törvényhatósági közgyűlésen felolvaslatolt a m. kir. földművelésügyi miniszter leirata az erdő eladások ügyében fogantatott vizsgálatok eredményéről.

A leirat az egyszerű tudomásvételen kívül más tárgyalásra sem így, sem úgy nem alkalmas. Mert a mint a leirat is bizonyítja, történetek hibák, csak hogy nincs kit felelősségre vonni.

Ép ezért kár feszegetni a kérdést, kár bizalmat szavatolni, mert az a törvényhatósági terem sem el nem ítélhet, sem fel nem menthet senkit ilyen zavaros, kuszált ügyben.

A kortesfogás akkor is rossz volt, most

AZ „ÓRSZEM“ TÁRCÁJA.

A levél.

— Egy asszony naplójából. —

Soha se mondhatom, hogy Gusztáv bácsi valamit nyájason tudta volna fogadni szegényebb rokonait, meglehet, az tartoztatja vissza, hogy indulatos ember volt, hirtelen haragú és egy kis kevély — de én mégis évek óta pontosan megjelentem a Gusztáv napra. Tudtam, hogy szükség van rám, a vendég igen sok, a néni beteges, és leány nincs a háznál.

Nem hagyott éppen minden nélkül szegény férjem, mert ott voltak a „Részvét gyöngyök”, és „Rozsmaringuszálak kedveseim sirtán” egy-egy jó fokos kötetlen és maradt még egy esomé bucsuzlató és szívbeli vigaszt, a keserűk számára kiadatlanul (csak tudnék kiadót találni), de bizony nagy nyomorúsággal rakosgattam egyik napot a másikhoz Csekély nyugdíjomból a szállásomat csakhogy kifizethettem, s így ünnepp volt előttem a bácsi névstélye, mely sokszor két-három napig eltartott.

Alispán, főszolgabíró, a méltóságos prépost ur, de a ki csak jöhetett, oda bizony eljött örömmel. A városi cigányokat hozattuk ki mindig, s a híres polárkőszöntő, Duda Pál is már két nappal előbb beállított, hogy Gusztáv bácsival megbeszéljék a legszebb mondásokat.

En a nőnek már előre elmondogattam, mert nagy hangon szavalta Duda ur a beszédeit (ezért is neveztek Dudának), hogy mi lesz az alispánna: „Korunk Kátója”, prépost urra:

sem jobb. És jegyezzék meg a kortések, hogy a törvényhatóság terme soha sem lehet korcsmahelyiség, hol ékes rigmusokkal könnyű ide vagy oda hajlítani azokat, kiknek mindegy akár így, akár úgy.

Furesa! Egyesek azt hiszik, hogy a törvényhatósági határozatok után, ha akarjuk, kivírul a letarolt mező s viszont száharai sivatag lesz a virágos kertből.

Dehogy lesz. Pláne nálunk Csikban az az igazság, a melyeket nem kell kinevezni igazságnak. A többi csak látszat. A modern iparos tölgyfa asztalt készít fenyőfából ilyen modern legtöbb közgyűlési határozat is. Sokszor szépnek és erősnek látszik az, ami ha mélyebben vizsgáljuk se nem szép, se nem erős, se nem igaz.

A vásári közönségnek azonban sem ideje, sem pénze, hogy komolyan meggyőződjen: vajjon úgy van-e minden, a hogy látnéz. — jó magyarul mondaná.

Ép ezért soha sem szabadna komoly dologban a törvényhatóságot könnyelműen felhasználni ítélkező bírdnak. Mert a törvényhatóság tagjainak legnagyobb része beavatatlan és a hangulat után indul. A hangulatot pedig nagyon könnyű irányítani. Egy-két merész kifejezés, jó hang s kész tapssal vagy lehurrogni. Bceze Antalnak nem Török Ferenc 6000 koronájáért kellett nyugdíjba menni. Bceze Antalnak tehát nem volt szüksége arra a határozatra, a melyet Novák Albert a törvényhatóságból kihuzott, hogy jellenzésül így fejezzük ki magunkat.

Mi úgy tudjuk, hogy Bceze Antalt a vármegyei törvényhatóság határozatilag soha el nem ítélte, tehát a törvényhatóságnak nem

is állott feladatában, most mikor nyugdíjban van, bizalmát kifejezni iránta. Most bizalmat, mikor nyugdíjban van, — mi iránt?

A törvényhatóság ellene nem vétett, tehát miért kérjen bocsánatot tőle most a törvényhatóság?

Mert hisz bocsánat kérésnél egyébnek nem lehet nevezni azt a bizalmi nyilatkozatot.

Ha bocsánatról van szó, úgy azt Török Ferenc és Vakár Arthurnak kellene tenni, mert hisz ők voltak tudunkkal, akik Bceze Antal ellen működtek.

Ez azonban az ő dolguk és a törvényhatóságnak semmi köze ahhoz, ha akár Török ur, akár Vakár ur lép a szégyen padra. Miért tette tehát mégis azt a lépést a törvényhatóság ezen urak helyett?

Miért? Azért, mert a törvényhatóság termét Novák Albert is korcsmahelyiségnek gondolta. És azért az az elégtétel is, melyet ő adatott Bceze Antalnak, ép azért ennyi értékkel is bír.

Elfoglatlan.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága f. hó 18-án tartotta őszi rendes közgyűlését a tagok csekély részvétele mellett.

9 órakor Kállay Úböl főispán elnök megnyitván az ülést a jelentések előterjesztése került sorra. Melyeknek során Fejér Sándor alispán részletes és terjedelmes jelentésben számolt be a bizottságnak közigazgatásunk s úgyszintén mezőgazdasági jelenlegi állapotairól, mely jelentés a legutolsó részletekig kiterjed közigazgatásunk minden ágára, s vármegyénk közigazgatását egy hü képben tárja elénk. Pál Gábo,

A eselédék csak a konyha ajtajából mertek kacsogni, de a básiis is egyszerre elfogta a nevetés — és hullottak a nagy, öreg könnyei.

— Juliska — szolt odabenn a néni engemet megsimogatva — tudod-e, most mit tettem?

— Jaj, nem akartam.

— De Isten adta a bolondságod. Gusztáv bátyád fél esztendeje, hogy el nem mosolyodott. Azt hittem már, hogy tébolyodik.

Ennek a nevetésnek köszönhettem, hogy mind a bácsi, mind a néni igen szívesen fogadtak. Szinte várták, hogy nevetessem meg.

Ami ezembe jutott a diákokról, meg a cigányokról és a katonákról, mindent elmondtam, de Gusztáv bácsi csak simogatta a széles, rinceos homlokát, hanem nevetni nem tudott többet. Lenézett a földre és nagyokat sóhajtott.

Mily gazdagok voltak mennyi földjük, lovuk, akruk, juhnyájuk, mekkora gyümölcsös kertjük — és Isten nem hagyta, hogy nyugodtan élvezhessék! Nem voltak pedig rossz emberek, csak a bácsi nem birt az indulatosságával. Azt akarta, hogy neki senki ellent ne mondjon.

De Sándor, a fia, egy szegény lányt szeretett meg, ki nem illt volna a gazdag Kunváry családba.

Hogy tegye azt egy gazdag, előkelő uraság, kiléz a megye színe-jáva jár, hogy egy özvegy ispánné leányát egyszer csak a fényes palotába beereszesse, s azt mondja neki nyenyem!

Eljött a Gusztáv-este.

Minden készen volt. A sültéink nagyzerűek, a tortáink pompásak, fűcint, de meg ézt is kaptunk.

„Gyémánt, kebel” a főszolgabíróna: „Mégközelít-hetlen” és a básiara: „Brutus, a római”.

Tudtam, hogy a mostani névnap nem lesz olyan, mint a többi volt.

Oh, a szerencsétlenség egyetlen lázat is el nem kerül!

Kikerestem a „Rozsmaringuszálak”-ból egy szép verset, azt leírtam miniszterpapírra, s gondoltam, hogy a básiékat valamivel én is meglepem. Magam is sirtam rajta, pedig nekem a jó Isten gyermekeket nem adott.

„Embernek sorsa, tud meg: könnyvel élni
Könnyvel, mely a szív mélyéből fakad.
Szereit forrni! siron túl remélni —
Seilla s Karibis itt bőven akad:
Akadtam én is sirta — örök bánat!
Gyilkos ellenség jobban meg nem támad,
Mint e zold halmon — hideg tetemed!
Rám nem mosolygó lezart két szemed!

Siettem s egész uton válogattam a szebb sorokat, főkép a kiadatlanokból.

Gusztáv bácsi éppen a méheshől jött be, mikor a folyosóra léptem. El kellett magam nevetni, hogy láttam földgáz aradt, pedig tudtam, mekkora szomorúság van a háznál, de az orra olyan különösen állt, s az alsó ajka úgy lefitytyent, hogy ha megölték volna, se állhattam volna nevetés nélkül.

— Eradj, te bolond! Hát van ezen nevetni való?

A néni is kijött, s az is nevetett.

Hozzatok hát egy tükröt — kiáltott a bácsi,

mintegy óráig tartó jelentés elhangzása után indítványozza, hogy az a vármegyei levéltárban örökítették meg a jelentés a Fejér Sándornak pedig fejezze ki a közgyűlés bizalmát és elismerését, mit a közgyűlés egyhangulag elfogad.

Felolvastott ezután a földmivélségi miniszter urnak az erdőeladások ügyében fogantatott vizsgálatok eredményéről szóló leirata.

Ezzel kapcsolatosan Novák Albert indítványozza hogy a közgyűlés Bezeze Antal nyugalmazott alispánnak azokkal a támadásokkal szemben, a melyek az az és veresvizi erdőeladásból kifolyólag érték, fejezze ki bizalmát A közgyűlés egyhangulag elfogadja.

Ezek után több ügy került tárgyalás alá, melyek közül nagyobb vita a fegyvertársáról készített vármegyei szabályrendelet felett indult meg; továbbá a magánjavak kezeléséről szóló ügyviteli utasítás 19. §-nak módosításánál.

Elintézték nyert továbbá Ferenczy István tolgyesi gazdasági nyugdíjazási ügye, kinek saját kérelmére történt nyugdíjazását a bizottság elismerés mellett fogadta el.

A községi ügyek közül Szentgyörgy és Bánkfalva közigazgatási szétválasztása felett volt beható eszmecsere, melyek után kimondatott a különválás.

A beérkezett ügyek során előterjesztett a dr. Boeckor Béla fegyelmi ügye is, mely a helyügyminiszter leiratával teljes befejezést nyert és állásába visszahelyeztetett.

A közgyűlés d. u. fél 2 órakor ért véget.

— Kilépés a függetlenségi pártból. Dr.

Nagy György a csikszentmártoni kerület orsz. képviselője, lapunk munkatársa az Ausztriával megkötött kiegyezés miatt, mely 20% kvóta-emelést tüntet fel, az országos függetlenségi pártból kilépett.

— A függetlenségi párt és a kiegyezés.

A politikai pártkörök szombat és vasárnap teljesen ki voltak halva. A képviselők kerületeikbe mentek, hogy megismerjék a választók hangulatát a kiegyezés és a kvóta-emelés tárgyában. Hétfőn a képviselők nagy része visszaérkezett Budapestre, hogy a függetlenségi párt értekezletén részt vehessenek. Minden tehát attól függ, hogy a képviselők milyen impressziókkal hagyták választóikat. Dr. Nagy Györgyön kívül még Barta Ödön lépett ki a pártból és legalább negyven azoknak a képviselőknek száma, e kik a pártból ki akarnak lépni Ezeknek kilépése attól függ, hogy vajjon tud-e a kormány a közös bank kérdésében olyan formulát találni, amely a függetlenségi képviselőket kielégítheti.

Már nyolc óra. De vendég sehol.

— Bácsi — kérdém, — berezszem a cigányokat, itt vannak.

— Kinek? — mordult rám a nagy termetes ember.

Kilenc óra — de senki. Hol vannak a régiek?

Kívül a kerítésen ott álltak a parasztek, de hintó, kocsis egy se jött még. Fáztam ijedtemben, hogy mi lesz itt.

A bácsi ott járt-kelt a terített asztal körül és minden percben várhattam, hogy egyszer csak csörömpölni fognak a poharak és tányérok.

Elszavaltam magamban, hogy — Embernek sorsa, tudd meg: könnyvel élni, hanem nem morészteltem elő a Rozmaringommal.

Mi lesz itt, Istenem?!

Oh, mennyivel boldogabb voltam én, holott alig bírtam megkeresni a mindennapit. Arra gondoltam, hogy átfutok a papért, jegyzőért s valakit mégis hozok.

— Levelet hoztam — állított meg a kapujában egy ácsorgó paraszt.

— Kinek?

— A nagyságos urnak.

— Te, ki az, mi az? Hozzátok ide azt az embert! — rikoltozott a bácsi a folyosóról.

S ő maga is szállt az ember elé.

— Sándor! — börcögte a bácsi s majd szét-szagattta a levelet, mint ki akarta és nem tudta kibontani jól.

„Apponyi Könyvnyomda Részvénytársaság.”

Ezelőtt három hónappal indult meg a mozgalom, hogy a függetlenségi párt hivatalos lapjának fenntartása céljából saját nyomdát rendezzen be, vagyis a jelenlegi kiadói hivatal nyomdáját s az „Örszem”-t is saját tulajdonába vegye s azt megerősítve oda fejlessze, hogy a pártnak, egy minden időben megingathatatlan sajtó orgánumát képezze az „Örszem.”

Hogy e hazafias cél megvalósítása nem jutott zátonyra, minden aknamunka mellett sem, fényesen bizonyítja az itt közölt alapító tagok és részvényesek névsora.

Alapító tagok: Kállay Ulal főispán, Fejér Sándor alispán, Szász Lajos várn. főjegyző, dr. Györgypál Domokos orsz. képviselő, dr. Balló István kir. tanfelügyelő, dr. Ujfalusi Jenő polgármester, Csedő István ügyvéd, dr. Daradiés Félix ügyvéd, dr. Tauber József ügyvéd, Takács Károly ev. ref. lelkész, Gál József takarékp. igazgató, ifj. Botár Béla t. b. főszolgabíró, Hujnád Ignác t. p. könyvelő, Balás Béla társzerkesztő, Albert Ödön kereskedő, Merza Rezső kereskedő, Lázár Árpád kereskedő, Létz János, az „Örszem” kiadó-tulajdonosa.

Részvényesek: Csikszere d. a: Kállay Ulal, dr. Györgypál Domokos, Fejér Sándor, Kovács Antal, Birtna József, Csizsér Imre, Takács Károly, Szász Lajos, ifj. Botár Béla, dr. Daradiés Félix, dr. Sándor Gábor, Merza Rezső, dr. Balló István, Császár Nándor, Gál József, Hujnád Ignác, dr. Tauber József, Révész Gyula, dr. Csiky József, Száva Antal, Gözsy Árpád, dr. Csedő András, dr. Ujfalusi Jenő, Csedő István, Zalán István, dr. Gaál Endre, Albert Ödön, Helvig G. János, Karda Lajos, Gondos Balázs, Szentmiklósi József, Ligeti Samu, Moldován János, Kukulny József, Orbán Gáspár, Balogh Géza, ifj. Dóczy József, Szabó Lajos, Schuller Dániel, Rézseg Tamás, Létz János, Vécey és Rudics, Fried Samu.

A jótárslandi róm. kath. papok köréből: Ráncz János főesperes, Bálint Lajos r. k. esperes, Jakab Lajos esperes, Kovács Mihály r. k. plebános, Boér János r. k. plebános, Balló János r. k. plebános, Fekete Imre r. k. plebános, Lőrincz Sándor r. k. plebános, Nagy Antal r. k. plebános, Török Ferenc r. k. plebános, Kóródy Mihály r. k. plebános, Lukács Vilmos r. k. plebános, Gál Elek r. k. plebános, Miklós István r. k. plebános, Bartha Ferenc r. k. plebános, Kórosy Géza r. k. plebános.

A fővárosból: Sümegi Vilmos orsz. képviselő, Ungár Oszkár.

Gyöngyösből: Rákosi Kristóf főgimn. tanár. *Válszék:* Lázár Árpád, Lehner Gyula, Lehner Márton, Fodor Miklós, Lehner Antal, ifj. Antal János, Vorzák Ferenc, Kiss József, Ferencz Tamás, Pálosi Géza, ifj. Antal Albert, Cseh Vilmos, Bujkó Máté, dr. Csizsér Miklós, Ferenczi Sándor, Darvas József, Timár László, Bakó Károly, Szőke József, Pototzky Gerő, Balló

Lajos, Betegh Gyula, Balló Imre, Jakab Ferenc, Balló Lajos, Asztalos Béla, Rácz Béla, Baricz Imre, Trohán Béla, Hamnecky József, Pototzky Alajos, Zakariás I. Antal, Zakariás L. Antal, Bartha Antal, ifj. Bezeze József, Teutsch Frigyes, Bartha István, Balás Béla Zakariás Izák, Szabó Ferenc, Gaghy István, Szász István, Miklós József, Teutsch György, Füllöp János, Szakács Balázs, Nagy Lajos, Kosdás István, Nagy Bálint, Gál János, Csizsér Lajos, Knöz Bertalan, Rókaly Miklós, Antal Gergely, Szócs István, Vischer Konrad, Zakariás Lukács, Karda Mihály, Puskás József, Pálffy András, Kóródy Antal, Györpül János, Kelemen György, Bartis Lajos, Fejér Miklós, Szeheny Péter, Sándor András, Dobos Dénes, Csiky János, Eltes János, Nagy Galaczi János, Bányi Gyula, Nagy György, Nagy Galaczi Miklós, Urzika János, Vas István, Pótsa Sándor, Deáky Géza, Eltes András, Olescher Mária, Deáky Béla, Barany László, Regéczy Károly, Deáky Vidor, Sárosy Károly, dr. Kása Lajos, Csiky Kálmán, B. Antal György, ifj. Deáky Péter, Bermann Wolf, Pávai Vajna Gyula, Fejér Lajos, Dájbukát Gerő, Dájbukát Gerőné, Fejér Dénes, Sata Mihály, Rácz Lajos, Bermann Izidor, Goldstein Hermann, Blum Berkó, Berkovics Samu, Sipos Péter, Szócs Lajos, Erős Dénes, Deák György.

E névsor fényes bizonyítja annak, hogy ha a függetlenségi eszmékért áldozatot hozni kell, erre is vagyunk elegenden s a katolikus papság, ahol hazafias célról van szó, mindenütt vezetők jó példával jár elől.

Az alakuló közgyűlés jövő hó első napjaiban lesz megtartva, melyre a meghívók a kellő időben szét lesznek küldve.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** A pénzügyi miniszter Ambrus Dénes eszékereudi adóhivatali tisztet ugyanoda adóhivatali segédül nevezte ki.

— **Egyházi kinevezés.** Az erdélyi róm. kath. státus igazgató tanácsa Márton István végzett tanárjelöltet a eszékereudi róm. kath. főgimnáziumhoz tanárné kinevezte. Szabó János eszékereudi vallásnarr Székelyudvarhelyre helyezte át és helyébe Rész János kolozsvári hitoktatót nevezte ki.

— **Szives kérelem az „Apponyi könyvnyomda r. t.” részvényjegyzőihöz.** Tisztelettel kérjük mindazon t. részvényeseket, kik ezideig részvényt jegyeztek, hogy a csaltól postautalvány felhasználásával, amennyiben lapunk erősbítését, mint előfizetők is előmozdítani óhajtják, az előfizetési díjat be-küldeni sziveskedjenek, hogy a legközelebb megtartandó alakuló közgyűlésen tiszta képet nyújthassunk a gyűlés alkalmával az előfizetők pontos nevezteikéről Minden részvényesnek saját érdekében áll az „Örszem” hathatós támogatása és ennek minél nagyobb körben való terjesztése, hogy bármily politikai fordulat álljon is be, erős közzérként állhassa meg helyét az „Örszem”, a csik megyei 48-as függetlenségi párt hivatalos lapja.

— **Eljegyzés.** Márton Sándor járásbírói aljegyző f. hó 15-én tartotta eljegyzését Csikszentmártonban néhai Márton Ferenc eszékereudi járásbíró és neje Szabó Ilona leányával, Terézszel. Gratulálunk!

— **Esküvő.** Kovács Jenő eszékereudi állami pénztári tiszt és Szabó Anna kézdíszaszalvi tanítónő, f. hó 20-án tartották esküvőjüket Kézdi-szentléleken.

— **A király egészségi állapotában semmi javulás nincsen.** Hécsben nagy izgalom van, mert katasztrófától tartanak. A lúz urna kezdődött s a király ereje is esőkken. A leghivatalosabb jelentés is elárul annyit, hogy a javulásról szóló hírek koraiak voltak.

— **A kiegyezésről.** A kiegyezési javaslatok fölött a pártok csak e hó vége felé döntenek. Ugyanis a javaslat most a képviselőházi bizottságok előtt van, melyek igen seélyen munkálkodnak azoknak földolgozásán.

— **Uj törvényjavaslat.** Günther Antal igazságügyminiszter okt. ber 17-én a Házban betérjesz-

Ilyen zokogást, kiabálást soha sem hallottam.

— Terka te, nézd, Sándor él — szálladt a levéllel a bácsi Terka nőihez A fiad, a fia! — köszönöm!

Föl az Istennek köszönte, hol a fiának, hogy még egyszer láthatja a fia betűit.

Be kellett hívniuk a parasztekot. Oda ültette őket az asztal mellé.

Egyszer csak a cigányok is ott termettek. Huzták a régi jó nótákat.

— Tudnátok-e azt a nótát, hogy . . .

A cigányok eltalálták a Sándor nótáját.

Ki találta ezreszteni a szájján: „Oh, fiam, nem tudtál te eljönni? Hát szabad neked haragudni az anyádra? Vedd el, akit szeretsz, csak hozzon az Isten!”

Én már rég megismertem Sándort, aki ott ült paraszt ruhába öltözve a parasztek közt s ott volt mellette a felesége is, egy gyönyörű szőke asszony, parasztek ruhában s sokszor törülgette a könyeit — mikor föláll egyszer a magas, sugár ember és szól:

— Édes apám!

— Fiam, rossz rossz gyerekek! — ugrott ki az asztal mellől a bácsi és szorította karjai közé a hazakerült Sándort, kit haragjában, amikor megtudta, hogy a szegény leányt elvette, puszkával kergetett ki az udvarról — fiam, kedves fiam!

Sok szép névestét értem meg a bácsinál, hanem ennél szebbet, vidámabbat egyet sem.

tette a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot. A Ház a törvényjavaslatot zajos éljenzessel fogadta.

— **Beruházás a vasutaknál.** A m. kir. Államvasutaknál a beruházásokra képviselőház Kossuth előterjesztésére 15 millió (634.000) koronát szavazott meg. Eddig a nagy pénzsűzke miatt nem lehetett folyósítani az összeget, de a kiegészítő tárgyalások befejezésével a pénzügyi viszonyok javultak a Wekerle tudatta Kossuthal, hogy most már a beruházásokhoz és szükséges építkezésekhez hozzákezdhetnek.

— **Podmaniczky Frigyes báró meghalt.** Podmaniczky Frigyes báró, aki napok óta agóniában feküdt, vasárnap este 10 órakor meghalt Bécsben. Halálos ágya mellett állott Podmaniczky Elemér és Gyula báró, háziorvosa, Eisler Miksa dr. és hű szolgája, Szilágyi István. Mikor az orvos a halált konstátálta, néha napok óta mindenki el volt készülve rá, hangos zokogás töltötte be a szobát. Holttestét megmosták, ezredesi uniformisba öltöztették és azután a hű szolga örömetére hízta, ki egyedül virasztott a halottnál.

— **A sepsiszentgyörgyi függetlenségi és 48-as párt 1907. év október hó 14-én nagygyűlést tartott.** A közgyűlés legnevezetesebb pontja és tulajdonképeni feladata volt a függetlenségi pártkör tisztviselőinek lemondása, utjonnan alakítás. A gyűlést pont három órakor a városház dísztermében dr. Melik Endre elnök nyitotta meg. Szép szavakban köszöntötte meg a tagoknak azt a bizalmát az egész tisztikar nevében, mely őket a párt élére állította volt annak idején. Lejárt, ugymond nekünk is a váltókn s le kell tennünk a ránk bízott tiszteit. Ha kell számolunk azzal hogy eleget tettünk-e mindannak, amit annak idején elvállaltunk volt. Sok, igen sok vád hangzott el ellenünk, hogy sokat beszélünk, hanem teszünk. Ennek az az oka, hogy oráisi a közönység a város minden rétegének, de különösen az intelligenciának, a 48-as eszmék az azok megvalósítása iránt s a bajokon csak úgy lehet segíteni, hogyha nemcsak beszélünk, hanem teszünk is s a mellett nem sajnálunk filléreinkkel is hozzájárulni a nemes cél megvalósításához, mert csak így lehet kivinni a nagy, a független s a szabad Magyarországot. A szép elnöki megnyitó és a tisztikar lemondása után a gyűlés vezetését Végh Endre főgimn. tanár, koronás vette át. Végh Endre javasolja, hogy a párt válassza meg: ideiglenes minőségben az új tisztikart és választmányt, melynek feladata legyen a jelentkezett tagok felvételét az illetékekkel tudatni és revidálni mindazt, amit az előző tisztikar végzett. Ezen indítvány alapján megválasztatták: Elnök: Körösi Endre, ev. ref. lelkész. Alnökök: Bay István mérnök, Végh Endre tanár, Nagy Ferenc birtokos, Kovács Sámuel birtokos. Titkárok: László Ferenc tanár, K. Nagy József ügyvédjelölt. Jegyzők: Gábor Pál közgy. jegyző, Csiba Pál ev. ref. lelkész. Pénztárnok: Sikó Béla. Ellenőr: Nagy István. Választmányi tagok lettek: Barabás József, Szabó István, Benedek Lajos, Nagy József, Makkai Albert, Blaskó Gyula, Bodor Gyula, Nagy István, Máthé Mihály, Bodor Gy. Dénes. Az új tisztikar nevében Körösi Endre elnök mondott szép szavakban köszönetet a kitüntető bizalomért s ezzel a gyűlés véget ért.

— **Az időjárás és a gabona piac.** A gabonárak újra emelkednek Ezt az áremelkedést a hosszantartó szárazság okozza. Sok helyütt a gabonavetéseket újra kiszántolták, mert a magvaknak a rendkívüli száraz talajban nem tudtak kifejlődni. Ha a szántóföld a közel jövőben nem kap esőt, a szárazságunk nagyon szomoró következményei lesznek. Nemcsak nálunk, de egész Ausztriában is panaszok hangoznak a szárazság miatt s a kedvezőtlen mezőgazdasági helyzet odánit is emeli a gabonárakat. Külföldről, főleg Berlinből újabb áremelkedést jelentenek. Az Alsó-Duna mentén a gabonakészletek meglehetősen redukálódtak s bár a román kormány megengedő a buza és tengeri kivitelé vánjainak terbe veti fölemelését, mindazonáltal nincs kizárva, hogy a mezőgazdasági helyzetre való tekintettel, még sem lesz elkerülhető ez az intézkedés, amellyel a buza és tengeri kivitelét akarja megnehezíteni.

— **A keresztényi szeretet.** Nagy György, a tüzes indulatú, fiatal székelly képviselő haragos, forradalmi verset írt október 6-án az aradi vértanúk emlékezetére. Simkó József, a szintén székelly képviselő olvasta a költeményt, mely az „Orszembe” is megjelent s amely perazé tele volt az október 6-iki költemények már szokásos kifejezésével: bitófa, vérpad, kötél stb.

— Na hallod — mondta Simkó Nagy Györgynek, — szép volt, nagyon szép volt a versed, hanem...
— Hanem?...
— Még egy strófát kellene hozzá írni.
— Miért?
— Hát tudod, ne felejtse el, mégis keresztények vagyunk és illeik egy utolsó strófában ilyeneket is írni: megbocsátás, megnyugvás, keresztényi szeretet...

— **Állat díjazások.** Csikvármegyei Gazdasági Egyesülete a m. kir. földmivélségi miniszter ut támogatásával folyó 1907. évi november hó 18-án Kászonújfaluban, november hó 19-én Csikszentsimonon, november hó 20-án Madófalván, november hó 21-én Gyergyóújfaluban, november hó 23-án Gyergyóbékán Állat díjazásokat rendez a következő díjakkal és feltételekkel: I. Borjus tehenek 1907-beli borjakkal. I. díj 50 kor. II. díj 50 kor. III. díj 30 kor. II. díj 60 kor. III. díj 20 kor. III. díj 60 kor. Összesen 6 darab tehének 170 korona. Két éves üszökfélé. Két éveseknek vételnek azok, melyek 1905. évben születtek: I. díj 30 kor. II. díj 30 kor. III. díj 20 kor. III. díj 15 kor. II. díj 30 kor. Összesen 4 drb üszökfélé 80 korona. Sertészeknél (csak kocák díjaztatnak): I. díj 20 kor. II. díj 20 kor. III. díj 10 kor. II. díj 20 kor. III. díj 5 kor. II. díj 10 kor. Összesen 5 drb kocának 50 korona. Díjazás feltételei: Díjazásra csak csikvármegyei gazdák jelentkezhetnek magyar, erdélyi fajtahoz tartozó teheneikkel, üszökfélékkel és kocáikkal. Sertészeknél ugyanazon minőség mellett a mangalicák a nyugattal szemben első sorban díjaztatnak. — Pénzdíjakat csak kis gazdák (50 holdon alul) nyerhetnek. Nagyobb gazdák oklevéllel tüntetnek ki. — A kiállító bélyegmentes közegyi bizonyítvánnyal köteles igazolni, hogy a kiállított állat saját nevelése, vagy legalább egy év óta birtokában van. A kiállítás és bírálat a fenn megjelölt helyeken és napokon reggel 9 órakor kezdődik, a mikor az állatoknak fél órával előbb a helyszínre kell, hogy legyenek. Egy kiállító csak egy díjat nyerhet. A díjakon kívül díszoklevelek is fognak kiosztatni. A bírálat nyilvánosan történik s a bírálat alá vett állatok előnyei, avagy hátrányai a gazdaságosság okulásá végett nyilvánosan sorolottnak fel. A díjak a bírálatok elvégzése után nyomban bélyeges nyugta ellenében kiosztatnak. Felkérjük gazdáinkat, hogy a díjazásokon állataikkal minél számosabban jelenjenek meg, hogy ez által az minél érdekesebb és tanulmányosabb legyen. A díjazások ügyeit a gazdasági egyesület állattenyésztési szakosztálya, a kerületi állattenyésztési felügyelő és a járási mezőgazdasági bizottságok közreműködésével intézi. Ide vonatkozó minden felvilágosítást az egyesület titkári hivatala és a járási főszolgabíróhoz ad. Csikzeruda, 1907. évi október hó 14-én. Csikvármegyei Gazdasági Egyesülete, mint Vármegyei Mezőgazdasági Bizottság: B e c z e Antal, e. elnök. T Nagy Imre, e. titkár.

— **Bartha Miklós síremléke.** Bartha Miklósnak, a függetlenségi eszmék egyik volt renditeiben bajnokának, a kiváló publicistának díszes síremlékét hullának második évfordulóján, kedden, október hó 22-én délután 3 és fél órakor leplezik le nagy ünnepségek keretében a kereszti temetőben. A síremlék, mely Kallós Ede szobrász-művész kitűnő alkotása, Bartha Miklóst bronzban, életnagyságu fekvő helyzetben örökítette meg, balkezeiben a nemzeti zászlót tartva, jobbja mellett a kezéből kihullott toll. A fölváto ünnepen résztvesznek a képviselőház, a főrendiház, a főváros, a függetlenségi párt, a sajtó és az ifjuság küldöttségei és még sok más testület is.

— **A trónörökös Magyarországon.** Ferenc Ferdinánd trónörökös — amint Bécsből jelentik — a napokban a somogy megyei Bercenél községek érkeztek, ahol a Széchenyi grófok birtokain rendezett nagy vadászaton vesz részt.

— **A bukovinai csángók telepeítése.** A földmivélségi miniszterium által a csángók vízsztelepeítése érdekében végzett birtokvásárlást befejezték. A szerződést a földmivélségi miniszterium nevében Tervey Imre tanácsos aláírta. Négy telep lesz: a dévái, a marosalmosi, alpesi és folti. Összesen 446 kutaeztrális hold területet vásároltak 1,738.000 koronáért. A marosalmosi telep 1273, az alpesi 1825, a folti 1802, a dévái telep 500 hold. Dévától Hunyadig tízennyole kilométer után három nagyobb telep lesz. A betelepülők száma 3700. Minden család tíz és husz holdos telepet kap. A csángók a jövő tavasszal jönnek. A telepeítés legnagyobb jelentőség, hogy a székelly telepeítésével megkezdik a teljesen oláh Hunyad vármegye visszamagyarosítását.

— **József főherceg és az egyiptomi cigaretták.** Érdekes epizód játszódott le minap a délután. pécsi gyorsvonaton. Érsekvárat ugyanis hozzá csatolták József főherceg szalunkocsiját, melyből a főherceg azonnal átment az étkezőbe. Senki sem ismerte fel, csak Horváth (Gézu), a Kónyves Külmán műintézet igazgatója, aki éppen akkor ment vissza fülkéjébe. Alig ott azonban ott néhány percig, mikor rohanva jött az étkezőkocsi pincére és egyiptomi cigarettát kért a főherceg részére. Egyedül Horváth Gézánál volt, aki átadta a nála levő teljes doboz cigarettát, valamint a főherceg intézkedésére a névjegyet is. Csakhamar azután megjelent a fülszejtájában József főherceg és a következő szavakkal fordult Horváthhoz:

— Megengedi kérem, hogy az egész dobozt megtartsam?

— Ha fenség ezzel megtisztel, valóba boldográ tesz, volt Horváth válasza, mire a főherceg utjában megköszönte a szivesseget és kezét nyujtva eltávozott. Pár nap múlva azután egy csomagot kézbesítettek Horváth Gézának, melyben a főherceg ajándéka volt: egy ezüst cigarettatárcza rubinokkal kirakva és József főherceg monogrammjával.

— **Cipász és szabóiparosok mestertanfolyama.** A marosvárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt tudomására hozza, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megbízásából a budapesti m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatóságára az iparosmesterek és az egdek továbbképzésére vonatkozó oktatást szerez a ruházati ipar körébe vágó cipész és szabóság számára. Évegből a székes fővárosban a m. kir. technológiai iparmúzeumban a cipész- és szabóiparból mestertanfolyamokat rendez. Ezen a tanfolyamon intelligencia, előadóképességgel, szakmájukban kitűnő jártassággal bíró és vándor vagy más rendszerű szaktanfolyamot végzett, tehát már megfelelően előképzett fiatalabb iparosmesterek és kivételesen 24 évnél idősebb segédek vehetnek részt és pedig megfelelő napidíjjal és utazási költséggel ellátva. A cipészipari szaktanfolyam folyó évi november hó 4-től december hó 18-ig, a szabóipari pedig 1908. évi január hó 6-tól február hó 25-ig tartana. A tanítás naponta 8—9 órára terjed. Tanítási díj nem lesz. Akik e tanfolyamon részt venni akarnak, okmányokkal felszerelt folyamodványukat a magyar királyi technológiai iparmúzeum igazgatóságához címezve kamaránkhöz folyó évi október hó 31-én mulhatatlanul adják be.

— **Állami faiskolák eladó eseméte.** Az állami faiskolákban, tanintézetekben, félmilliót meghaladó vadeselete, gazdasági és díszfa, csorje, gyümölcsoltvány van készletben eladás céljaira. Egy-egy megrendelőnek 1000 drbnál többet nem adnak és a kedvezményes áron való kiosztásért a földmivélségi miniszteriumhoz kell folyamodni. A tényleges szállítási és csomagolási költséget azonban mindenkor a folyamodó tartozik viselni. Lelkészek, tanítók, jegyzők, állami tisztviselők, földművesgazdák fél, sőt esetleg kedvezményesebb árban is kaphatják a fákat és eseméteket. A községek faiskolák számára igényelt eseméteket legkésőbb 1908. január 1-ig kell beadni a kérévényeket.

— **Város verekedés.** Keresztyénfalván vasárnap nagy verekedés volt a községbeli románok és a huszárok között. Egyik huszár megtámadása miatt egész csapatalt támadtak a románokra s karddal össze-vissza vagdaltak nehányat. A vizsgálatot megindították.

Olvasza és terjessze mindenki az igazság és függetlenségi eszmékért küzdő „Orszem“-et.

Birtokeladási hirdetemény.

Özv. Lázár Dénesné örökösének tulajdonát képező, a csiklaplocai határban fekvő, tagosított birtokok, n. n. szántók, réti és erdei kaszálók önkéntes árverésen a leglőbbet igerőnek eladotnak.

Venni szándékozik a szerződési feltételeket dr. E r ö s Vilmos ügyvéd irodájában megtekinthetik.

Az önkéntes árverés Csiklaploca községházánál október hó 27-én d. e. 9 órakor fog megtartatni.

ÉLŐVIRÁG
CSOKROKAT és KOSZORUKAT
 jutányos árban és a legesimosabb kivitelben
 készít

KERTÉSZ GÁBOR
 Csikszereda, Mikó-utca 238. szám.

Kisebb megrendelések azonnal, nagyobb megrendelések 4 napon belül — szóbeli vagy levelbeni megrendelésre — a fele érték előleges felvitelése után szállítatnak. Levelbeni megrendelésnél elegendő a megrendelendő esokor vagy koszoruért fizetendő értéket közölni és azt megírni, hogy a csokor vagy koszoru milyen célra készíttessék.

2—3

A K I M P É R
 „RÉPÁTI GYÓGYSAVANYUVIZ”

forráskelölősege tisztelettel tudatja, Csikszereda város és vidéke fogyasztó közönségével, hogy közkedveltségnek és általános elismerésnek örvendő savanyvizét naponta friss töltésben hozza forgalomba

Léda vételnél előnyár!

Főraktár: **NAGY GYULA** kereskedése
 Csikszereda.

38—52

H I R D E T É S E K

mérésékelt díjazás mellett felvétetnek a kiadóhivatalban.

Pontos munka!

Van szerencsém tiszteletteljes tudomására hozni a nagyon tisztelt közönségnek, miszerint

SZABÓ ÜZLETEMET

a legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendeztem.

Mindföggva a **legpontosabban** és **jutányos áron** vagyok képes tisztelt vevőimet kiszolgálni.

Egyszerűs mint bátor vagyok a főt. **Papság** szíves figyelmébe ajánlani, miszerint: **papi ruhákat, reverendát, címádat** stb. stb. a legjobb esinnal készíték el miről az alábbi aláírások elismeréssel tanuskodnak:

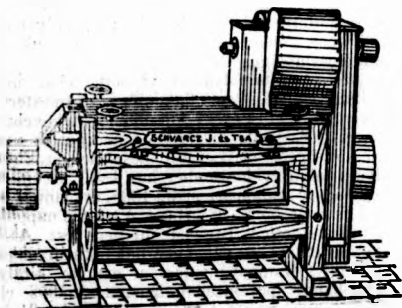
Jakab Lajos, Fűrádó Simon,
 alejtéses, jobános, alejtéses, piéltáros.

Kovács Mihály,
 jejtáros.

A nagyrahecsült közönség szíves jóindulatába magamat ajánlva, vagyok

FERENCZY ISTVÁN,
 úri szabó
 Csikszépvízen.

Versenyképes ár!

DARIUS

Hántoló- és hegyező-gép.

Törvényesen védett **uj fekvő szerkezettel,** munkaközben szabályozható **surlaköpennyel és surla-verökkel.**

Nélkülözhetetlen főképpen vámmalmokban és minden olyan malomban, ahol egymásután többféle gabona kerül feldolgozásra, mert a **surlaköpeny bármikor rögtön szabályozható** szükséghez mérten, munka közben is. — **Egyetlen más hámozógépnek sincsen meg ez a tulajdonsága.**

Referenciákkal, árlappal, ajánlattal és gabonapróbákkal szívesen szolgál:

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

műszaki iroda és raktár. Gépszij-gyár. BUDAPEST, V-ik kerület. Váci-körút 26. szám.

RÉPÁTI GYÓGYSAVANYUVIZ

naponta friss töltésben kapható

Niszel Lőrincz és Testvére

Kereskedésében Csikszeredán.

JAKAB JÓZSEF,

polgári és egyenruha készítő
 Csikszereda, Fötér.

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy férfiszabó üzletemben minden igényre a legszebb és legjobb hazai gyártmányu

gyapju és kamgarn szövetelekből

nagy raktárt rendeztem be, melyekből a legesimosabb kivitelben öltönyöket olcsó árak mellett készíték. Nemkülönben nagy raktárt tartok még mindenféle egyenruházati szövetekből is elvállalom katonai, vasuti és egyéb egyenruhának a legrövidebb idő alatt való elkészítését is.

Ajánlom továbbá a nálam raktáron levő és nagy kelendőségnek örvendő karikatájós patent

Singer-féle varrógépeket,

melyeket gyári áron hozok forgalomba, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre. — Ugyisintén nálam olcsón beszerezhetők a géphez szükséges mindenféle kellekek, u. m. szijak, olajozók, esavarrhuzók, hajók stb.

Becses pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

JAKAB JÓZSEF.

Képkerekek nagy választéka!

A közönség szíves figyelmébe!

A nagy közönség szíves figyelmét felhívom nagyválasztékú képkerekeimre és olcsó üvegezéseimre. — Elvállalom

EGÉSZ ÉPÜLETEKNEK ÜVEGEZÉSÉT,

bármily fajta és nagyságu üvegekkel — Tehát ne mulassza el senki megtekinteni a m. kir. törvényház melletti üzletemben a szebbnél szebb és minden **KÉPKERETEKET** mielőtt azt másutt eligenyeket kielégítő készíttető, amit olcsón és gyorsan állítok elő.

Teljes tisztelettel:

KARDA GYULA.

Üzv. **KARDA LAJOSNÉ** italmerésében kaphatók: jó küllőmenti borok, likörök, a legfinomabb teák s tearumok, amiket szolid árak mellett bocsát forgalomba.

Mindenki, aki nálam legalább husz koronára vásárol, egy életnagyságu képet kap. Csupán három koronát kell fizetni a passa-portáért.

Olcsó és pontos kiszolgálás!

Ingyen képi — Ingyen képi

Szolid árak. Pontos kiszolgálás!